

Julkaistua ja julkaisematonta tietoa statiineista

Alkukesästä raportoitiin New York Timesia myöten kalifornialaisen tutkijaryhmän tuloksia, joiden mukaan statiinihoito vähentää tarmokkuutta ja rasituksensietoa terveillä koehenkilöillä (Golomb BA ym. Arch Intern Med 2012;172:1180). Kyseessä on lumekontrolloitu tutkimus. Tutkijoiden mukaan tulos on merkittävä, koska heikentynyt rasituksensieto helposti johtaa liikunnan vähentymisen kautta potentiaalsiin terveyshaittoihin etenkin iäkkäillä statiinikäyttäjillä. Tulos on myös järkeenkäypä, kun otetaan huomioon statiinien tunnetut lihassivuvaikutukset noin 10–15 %:lla käyttäjistä.

Raportti herättää kuitenkin tutkimuseettisiä kysymyksiä. Julkaistut tu-

lokset ovat osa ("tertiary outcomes") University of California San Diego (UCSD) Statin Study, jonka ensisijaisena tavoitteena on ollut tutkia statiinihoidon vaikutuksia mm. kognitioon. Kliinisten tutkimusten rekisterin (clinicaltrials.gov) mukaan tutkimus päättyi jo vuonna 2004. Silti kahdeksan vuotta sen päättymisen jälkeen ei päätuloksia kognitiosta ja elämänlaadusta ole vielä julkaistu vertaisarvioituissa julkaisuissa, vaikka tutkijat ovat kyllä julkaisseet muita tuloksia, muun muassa verenpaineeseen liittyviä (Golomb B ym. Arch Intern Med 2008;168:721). No, tutkijat ovat kiireisiä ja mielenkiintoisia tuloksia pukkaa muista projekteista. Professori Golomb on kuitenkin ollut

hyvin aktiivinen statiinihoidon kriitikko, ja saattaakin herätä epäily, onko julkaisemattomuuden taustalla se, ettei UCSD:n tutkimuksessa todettukaan statiinihoidon heikentävän kognitiota. On myös merkillistä, etteivät arvostetun Archivesin asiantuntija-arvioijat ole kiinnittäneet asiaan huomiota.

Edellä sanottu on toki pelkkää spekulaatiota, ja tämän kirjoittaja onkin lähettänyt Archives of Internal Medicine -lehden päätoimittajalle kirjeen, jossa toivotaan asian selvittämistä. Saa nähdä julkaistaanko. ■ TS